

ленного воздействия на него, которое приводит к становлению и развитию чувств в желательном для общества направлении [2]. В нашем случае это то, что одинаковую самооценку представляют все живые существа (в том числе и человек) и экосистемы; что этические нормы и правила равным образом распространяются как на взаимодействие людей между собой, так и на взаимодействие с миром природы. Дальнейшее развитие природы и человека видится как процесс равноправного развития.

Литература

1. Экологическое образование школьников / Под ред. И.Д. Зверева, И.Т. Суравегиной). – М.: Педагогика, 1983. – С.14.
2. Якобсон П.М. Психология чувств. – М.: Просвещение, 1956. – С.27.

МОДЕРНІЗАЦІЯ ОСВІТИ В КОНТЕКСТІ БОЛОНСЬКОГО ПРОЦЕСУ

*Бородай А.Б., Коваленко Н.П.
Полтавський університет споживчої кооперації України*

Серед головних напрямків реформувань до стандартизованих загальноєвропейських вимог виділена гуманізація освіти як провідна загальноєвропейська цінність. Вона передбачає виховання відповідальної особистості, яка здатна до самоосвіти, самовиховання й саморозвитку, вміє критично мислити, використовувати набуті знання і вміння для творчого розв'язання проблемних питань, прагне змінити на краще своє життя і життя своєї країни, людства [1, 2].

Успішно вирішити зазначені вище завдання можливо тільки за умов перетворення студентів з пасивних слухачів на активних, самостійних здобувачів знань. Саме ця умова повинна стати провідною ознакою сучасних занять.

Сьогодні в процес навчання у вищих закладах освіти активно впроваджуються форми кредитно-модульної системи навчання. Так, викладачами кафедри технології та організації ресторанного господарства Полтавського університету споживчої кооперації України розроблена і впроваджена навчальна програма курсу мікробіології за умовами кредитно-модульної організації навчання студентів, яка передбачає вивчення дисципліни у вигляді двох змістових модулів. Кожен змістовий модуль - це логічно завершений, самостійний, інформаційно і методично завершений блок навчальної програми.

Модулі мають логічний взаємозв'язок і наступність, тобто кожний наступний модуль базується на знаннях, одержаних під час вивчення попереднього, що надає змогу сформувати у студентів послідовність і цілісність сприйняття навчального матеріалу, повне і якісне його засвоєння.

Змістовні модулі складаються з: лекційного блоку; лабораторного блоку; блоку самопідготовки. Для визначення рівня засвоєння матеріалу з певних видів робіт розроблено критерії оцінювання. На основі цих критеріїв і визначених форм контролю студенти поступово накопичують відповідну кількість балів, яка враховується наприкінці навчання у вигляді власного рейтингу.

Засвоєння лекційного блоку передбачає володіння теоретичним матеріалом, тобто основними поняттями законами і закономірностями, вміння вільно ними оперувати, пояснювати і використовувати.

Лабораторно-практичний блок розроблено у комплексі з лекційним матеріалом для формування вмінь і навичок студентів використовувати набуті теоретичні знання у практиці. Такий комплексний розгляд змісту модуля включає дублювання при вивченні предмета та виявляє можливість проведення лабораторних занять продуктивного характеру.

Блок самопідготовки складається з двох частин: опрацювання певних тем, які необхідно вивчити самостійно, і виконання індивідуальних завдань

практичного характеру.

Кожне індивідуальне завдання містить питання для самопідготовки, завдання практичного характеру та перелік літератури, яку можна використати студенту. Подані питання чітко окреслюють об'єм теоретичного матеріалу, який потрібно вивчити для успішного розв'язування пізнавальних задач певного модуля.

Теми індивідуальних завдань внесено у план проведення лабораторних робіт. Передбачено, що контроль за самостійною роботою здійснюватиметься напередодні виконання лабораторного модуля. Таку організацію ми аргументуємо тим, що процес засвоєння знань повинен передувати процесу набуття практичних вмінь.

Ми встановили, що така система навчання активно впливає на характер навчального процесу, систематизує роботу студента, сприяє індивідуалізації навчання, надає змогу формувати у майбутніх фахівців навички самостійного пошуку, відбору, опануванню, доведення і спростовування, узагальнення і абстрагування, критичного осмислення здобутої інформації, мобільності і творчості застосування знань.

Однією з важливих і необхідних форм спільної навчальної діяльності студента і викладача на кафедрі є індивідуальна робота. Завданням викладача в цій роботі є організація індивідуального процесу засвоєння знань кожним студентом. Потрібно так організувати навчальну діяльність, щоб встановилась атмосфера співпраці, взаємної довіри. Викладач повинен зацікавити студента своєю дисципліною, активізувати їх роботу над її вивченням.

Важливим моментом в спільній індивідуальній роботі викладача і студента є можливість виявлення рівня особливостей і можливостей кожного студента. Так, у подальшому активні студенти, які виявляють гарні знання, виходячи за межі програмного матеріалу, залучаються до виконання наукових досліджень на кафедрі. Адаже саме під час індивідуальних занять з такими студентами формується їх науковий інтерес до пошукової роботи, розвиваються необхідні навички та вміння, впевненість.

Багато уваги необхідно приділяти тим студентам, знання та навички яких не відповідають вимогам вузу, які допускають серйозні недоліки в навчанні, слабо володіють матеріалом. Індивідуальні заняття від керівництвом викладача заохочують їх до більш активного вивчення матеріалу, а також сприяють формуванню навчальних умінь і навиків самостійного оволодіння знаннями.

Самі студенти зазначають, що індивідуальні заняття спонукають їх краще готуватися до занять, шукати і використовувати ефективніші шляхи засвоєння програмного матеріалу, підвищують самоконтроль.

Література

1. Корольов Б. Методична складова Болонського процесу // Освіта. - 2004. - № 26. - С 2.
2. Модернізація вищої освіти України: Болонський процес // Освіта України. - 2004. - № 6061. - С 7-11.

ДОПОМОГА БІБЛІОТЕКИ У ПРОПОГАНДІ ПИТАНЬ БЕРЕЖНОГО СТАВЛЕННЯ ДО НАВКОЛИШНЬОГО СВІТУ

Галушка О.М.

Полтавський державний педагогічний університет імені В.Г. Короленки

Екологічні проблеми досі ще не приймається більшістю людей як особис-